

Gdańsk, dnia 8 lipca 2019 roku

Założenia dot. przyszłości i analiza wrażliwości

1. Czy ENERGA SA uwzględniania w swojej polityce inwestycyjnej prognozy cen energii elektrycznej oraz cen uprawnień do emisji CO₂ przedstawione w projekcie Polityki Energetycznej Polski 2040? Czy zostały one uwzględnione w modelu finansowania Elektrowni Ostrołęka C? Jeśli nie, to dlaczego?

Odpowiedź na pyt. 1: Grupa ENERGA zamawia prognozy cen energii elektrycznej u zewnętrznych niezależnych dostawców. Obecnie obowiązujące w Grupie ENERGA ścieżki zostały przyjęte w grudniu 2018 roku i częściowo uwzględniają założenia PEP 2040. Po przyjęciu ostatecznej, obowiązującej wersji PEP 2040 Spółka przeanalizuje zasadność rewizji prognoz pod kątem ich aktualności.

2. Jaki wpływ ma wzrost ceny certyfikatów CO₂ o 10 euro na zysk w segmencie Wytwarzanie oraz na oczekiwaną stopę zwrotu (IRR) z inwestycji w Elektrownię Ostrołęka C?

Odpowiedź na pyt. 2: Wpływ wzrostu cen CO₂ na zyski Linii Biznesowej Wytwarzanie jest uzależniony od przełożenia wzrostu kosztów CO₂ na poziom cen energii elektrycznej. Koszt uprawnień do emisji jest, jako koszt zmienny wytwarzania energii elektrycznej w jednostkach konwencjonalnych, przekładany na ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku hurtowym. W przypadku jednostek OZE, wzrost cen CO₂ ma pozytywny wpływ na rentowność, ponieważ nie ponoszą one kosztu uprawnień do emisji dwutlenku węgla, a w pełni korzystają ze wzrostu cen energii elektrycznej na rynku hurtowym. Dlatego Linia Biznesowa Wytwarzanie, ze względu na duży udział energii odnawialnej, charakteryzuje się pozytywną ekspozycją na ceny CO₂.

Budowany blok Ostrołęka C będzie miał sprawność netto na poziomie 46%, najwyższą wśród elektrowni węglowych w Polsce, dzięki czemu emisja CO₂ będzie o 25-30% niższa niż przeciętna dla elektrowni węglowych. Ta przewaga względem istniejących jednostek sprawia, że, w bieżących warunkach rynkowych, wzrost kosztów wytwarzania w Ostrołęka C z tytułu rosnących cen CO₂ powinien być z nadwyżką zrekompensowany przez wzrost przychodów.

3. Enea jako Państwa wspólninwestor odpowiedziała ostatnio na pytania po WZA następująco: "Model finansowy Projektu Ostrołęka C, zawiera prognozy cen uprawnień do emisji CO₂, węgla kamiennego, energii elektrycznej itd. (tzw. „ścieżki cenowe”) opracowane przez niezależnego doradcę. Prognozy te – co do zasady – uwzględniały scenariusze rozwoju rynku energii, w tym w szczególności tzw. miksu energetycznego, zbliżone (choć różniące się w niektórych aspektach) do tych przewidzianych w projekcie Polityki Energetycznej Polski 2040. Prosimy zwrócić uwagę, że prace nad finalną wersją Polityki Energetycznej nadal prowadzone są w Ministerstwie Energii i termin ich zakończenia przewidywany jest w lecie tego roku." W związku z tym mam pytanie,

czy ENERGA potwierdza takie stwierdzenie, że uwzględniono w biznesplanie przedsięwzięcia również drastyczny wzrost cen certyfikatów CO₂ i powolny przyrost cen energii na TGE? Co Państwo rozumieją przez “zbliżone” prognozy - czy różnice na poziomie 10 czy 50 PLN/MWh są według Państwa zbliżone czy dalece rozbieżne?

Odpowiedź na pyt. 3: ENERGA SA nie komentuje informacji nt. stosowanych w Grupie ENERGA prognoz cen energii elektrycznej, paliw i CO₂. Analizy tego typu są opracowywane przez niezależnych dostawców, którzy odpowiadają za rzetelne i profesjonalne przygotowanie prognoz rynkowych.

Polityka klimatyczna

4. W Strategii Grupy ENERGA na lata 2016-2025 nie uwzględniono konieczności zasadniczej redukcji emisji CO₂ w horyzoncie do roku 2030 i 2050. Czy i kiedy grupa ENERGA SA zamierza uwzględnić w swojej strategii wnioski IPCC nt. spełnienia scenariusza B2DS lub 1,5°C i długoterminową strategię przedstawioną przez Komisję Europejską, która zakłada osiągnięcie przez Państwa Wspólnoty neutralności klimatycznej do roku 2050?

5. Kiedy GK Energa zamierza opracować strategię, określającą w jaki sposób osiągnie neutralność emisji gazów cieplarnianych (głównie dwutlenku węgla) do 2050 roku wraz z trajektorią dojścia do tejże neutralności emisyjnej oraz szacowanymi poziomami emisji CO₂ w latach 2020, 2025, 2030, 2035, 2040 oraz 2045?

Odpowiedź na pyt. 4-5: Strategia jest dokumentem o charakterze ogólnym. W Grupie Energa funkcjonuje model zintegrowanego systemu zarządzania środowiskowo-energetycznego, zgodny z wymaganiami normy ISO 14001 i ISO 50001. Grupa ENERGA od 2016 roku należy do prestiżowego rejestru organizacji objętych systemem EMAS (ang. Eco Management and Audit Scheme), który jest elitarnym i dobrowolnym systemem wiarygodnego raportowania środowiskowego, promowanym przez Komisję Europejską. Grupa ENERGA jest pierwszą i dotychczas jedyną grupą energetyczną w Polsce, którą w całości przyjęto do certyfikacji EMAS. To aktywne zarządzanie pozwala na ciągłe doskonalenie działalności prośrodowiskowej w naszej w organizacji. W grudniu 2018 roku Ministerstwo Środowiska promowało EMAS podczas globalnego szczytu klimatycznego ONZ – COP24, który odbył się w Katowicach.

Kierunek wdrażania polityki klimatycznej wyznacza „Polityka środowiskowa Grupy ENERGA”. Narzędziem realizacji tej Polityki jest „Program zarządzania środowiskowego Grupy ENERGA”, który wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz pozwala systematycznie osiągać nie tylko niezbędne, ale coraz lepsze efekty działalności środowiskowej, dotyczące także polityki klimatycznej. Grupa ENERGA co roku składa do niezależnej organizacji Carbon Disclosure Project, raport o emisjach gazów cieplarnianych powstałych w wyniku prowadzonej działalności. Raportowanie pozwala na porównanie wyników działań różnych spółek sektora energetycznego w zakresie redukcji gazów cieplarnianych i coroczne zmniejszanie tej emisji. Łącznie w 2018 roku Spółki Grupy ENERGA wyemitowały 2,67 mln ton ekwiwalentu CO₂, czyli około 11 tys. ton mniej niż w roku 2017.

Więcej na temat polityki środowiskowej, uwzględniającej ochronę klimatu można przeczytać w „Deklaracji środowiskowej Grupy ENERGA” dostępnej na stronie internetowej.

Obowiązującym obecnie dokumentem jest Strategia Grupy ENERGA na lata 2016-2025. Ze względu na horyzont czasowy tej strategii, nie odnosi się ona do proponowanego obecnie celu osiągnięcia neutralności emisyjnej w 2050 roku.

6. Kiedy GK ENERGA ogłosi publicznie wiążące daty wyłączenia bloków węglowych w elektrowni zawodowej Ostrołęka B? Dotychczas komunikowane terminy nie zostały nigdzie wiążąco określone. Czy jedyną funkcję dostawcy ciepła do ostrołęckiej sieci ciepłowniczej miałyby

mieć Ostrołęka C - a jeśli nie doszłoby do jej oddania - jakie alternatywne źródła energii spółka przewiduje zainstalować, aby zaspokoić zapotrzebowanie na ciepło w momencie wyłączenia Ostrołęki B?

Odpowiedź na pyt. 6: Informacja o dacie wyłączenia bloków węglowych w elektrowni Ostrołęka B zostanie zakomunikowana niezwłocznie po jej podjęciu. Obecnie w elektrowni realizowana jest druga instalacja odsiarczania spalin w celu umożliwienia produkcji energii we wszystkich trzech blokach. Spółka ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. uzyskała ponadto kontrakt na dostawy mocy do KSE na lata 2021-2025 i jednocześnie od kilku lat pełni rolę źródła ciepła dla miasta Ostrołęka. Tym samym obecnie brak jest przesłanek ekonomicznych bądź technicznych do podejmowania decyzji o przyszłej dacie zakończenia działalności elektrowni B. Nowy blok Ostrołęka C przynajmniej w początkowej fazie eksploatacji nie będzie produkować ciepła na potrzeby miejskiej sieci ciepłowniczej. W przyszłości nie można wykluczyć tego scenariusza. Nie jest obecnie rozważana budowa innej ciepłowni bądź elektrociepłowni.

7. Na rynkach kapitałowych w Niemczech, Francji, Wielkiej Brytanii czy krajach skandynawskich zintegrowane pionowo koncerny energetyczne o nawet niższej niż ENERGA kapitalizacji czy przychodach już podejmują się takich analiz (coal stress test) i regularnie informują akcjonariuszy oraz banki i ubezpieczycieli o wynikach tych badań. Czy Emitent podjął się lub zamierza podjąć się analizy wrażliwości sytuacji finansowej aktywów wytwórczych na politykę klimatyczną UE?

Odpowiedź na pyt. 7: Spółka przeprowadza procedury cyklicznego testowania wartości aktywów wytwórczych. Odbywa się to w formie szacowania wartości aktywów metodą dochodową na podstawie przewidywanych przepływów pieniężnych dla danego aktywa z uwzględnieniem efektów polityki klimatycznej (co w projekcjach jest odzwierciedlone w postaci np. cen CO₂, możliwości uzyskiwania wsparcia takiego jak Rynek Mocy lub konieczności ponoszenia dodatkowych nakładów). Ostatnie takie analizy przeprowadzone zostały w 2018 roku, a ich efekty zostały opisane w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku.

8. Decyzje banków krajowych i zagranicznych oraz inwestorów instytucjonalnych o zaniechaniu finansowania projektów węglowych (kopalni oraz elektrowni) oraz finansowania spółek, które wytwarzają powyżej 30-50% procent energii elektrycznej z węgla negatywnie wpływają na koszty pozyskania kapitału. Jak takie zjawisko wpływa na zdolność do refinansowania długu i realizację programu inwestycyjnego Emitenta? W szczególności, czy Zarząd grupy kapitałowej ENERGA SA przewiduje wzrost kosztów finansowych w latach 2019-2020? Czy Emitent przewiduje wzrost kosztów finansowania dla aktywów z Linii Dystrybucja ze strony instytucji finansowych w związku z malejącą konkurencją na tym polu?

Odpowiedź na pyt. 8: Zaostrzenia w polityce kredytowej banków komercyjnych w odniesieniu do spółek posiadających w swych aktywach jednostki wytwórcze opalane węglem są faktem. Na chwilę obecną nie identyfikujemy ryzyka wzrostu cen finansowania zewnętrznego. Dodatkowo Grupa ENERGA finansuje się w sposób długoterminowy, z dużym udziałem instytucji międzynarodowych, dlatego też nie jest obciążona istotnym ryzykiem refinansowania zapadającego długu. Mając to na uwadze ewentualne ograniczenia nie wpływają w sposób diametralny na prowadzoną politykę kredytową i koszty z niej wynikające. Warty podkreślenia jest, że ENERGA SA biorąc pod uwagę EBITDA jest przede wszystkim spółką dystrybucyjną, a udział węgla w generowaniu EBITDA „w jej portfolio wytwórczym” nie przekracza 10%.

9. 7 maja 2019 roku trzeci największy ubezpieczyciel w Europie - Generali - ogłosił publicznie, że nie będzie ubezpieczał istniejących kopalni węgla kamiennego oraz brunatnego w Polsce. Decyzje sześciu z ośmiu towarzystw ubezpieczeniowych, które w przeszłości były zaangażowane

w ubezpieczanie elektrowni oraz kopalni węglowych w Polsce powinny wpływać na wybór opcji strategicznych. Jak tę i podobne decyzje odbiera Emitent i czy nie obawia się zaniku konkurencji na tym polu i przez to podwyższeniem kosztów ubezpieczenia? Kiedy ENERGA SA zamierza zaktualizować strategię dostosowując ją do realiów 2019 roku i lat następnych?

Odpowiedź na pyt. 9: Koszty ubezpieczeń w dużej mierze zależą od szkodowości. W przypadku Grupy ENERGA nie ma istotnych zdarzeń szkodowych na majątku wytwórczym. Dotychczas nie było identyfikowane ryzyko związane z brakiem ofert na ten zakres majątkowy. Grupa ENERGA posiada aktywne polisy ubezpieczeniowe do połowy 2020 roku. Ryzyko, które zostało zaadresowane może być skomentowane w szerszym zakresie w przyszłym roku po fakcie zamknięcia rozmów z ubezpieczycielami o ubezpieczeniu nowego 3-letniego okresu.

Czat inwestorski współorganizowany przez SII i polityka dywidendowa.

10. Wiceprezes zarządu Jacek Kościelniak napisał ostatnio podczas czatu inwestorskiego tak: "Wpływ źródeł węglowych (Ostrołęka B) na generowanie EBITDA w naszym przypadku jest znikomy". Skoro rok do roku EBITDA w Wytwarzaniu spadła z prawie 400 mln PLN o 69 mln PLN, mimo wzrostu przychodów, a największy wpływ na to miał CAPEX i rosnące koszty zakupu uprawnień (+165%), to ten udział będzie jeszcze bardziej znikomy o ile nie będzie w przyszłości obciążał wyniku. Czy Emitent podejmuje się rozważenia opcji strategicznych zmiany paliwa o jednym lub wszystkich blokach Elektrowni Ostrołęka B na przykład na biomasę lub gaz?

Odpowiedź na pyt. 10: W ostatnich latach prowadzono szereg analiz dotyczących możliwości wykorzystania alternatywnych paliw w istniejących blokach Elektrowni Ostrołęka B (EO B). Na ten moment nie potwierdzono wykonalności oraz zasadności biznesowej takiego rozwiązania. Należy mieć na uwadze, że aktualnie jeden z bloków EO B posiada dedykowaną instalację do współspalania biomasy.

11. Kolejno, Wiceprezes Kościelniak udzielił odpowiedzi na czacie: "Ponadto projekt ma kluczowe znaczenie dla zachowania bezpieczeństwa energetycznego kraju" na pytanie dot. sensu budowy elektrowni Ostrołęka C. Czy Emitent planuje realizację założonej przy IPO polityki dywidendowej czy polityki strategicznej większościowego akcjonariusza? Jeśli Linia Wytwarzania jest tak ważna dla Skarbu Państwa, to może powinna zostać wyodrębniona ze struktury Grupy i nie ciążyć na wyniku całego koncernu?

12. Dalej, padło sformułowanie: "Życzę Panu zakładanych zwrotów z inwestycji w akcje Energi. Nadal jesteśmy spółką dywidendową, natomiast z uwagi na bardzo ambitny plan inwestycyjny wypłata dywidendy została zawieszona" w odpowiedzi na pytanie akcjonariusza o powrót do podziału zysku w latach kolejnych. Czy rolą wiceprezesa zarządu ds. finansowych jest formułowanie życzeń czy wypełnianie Strategii Spółki? Odnoszę nie po raz pierwszy wrażenie, że przez projekt Ostrołęka C Emitent ma regularne problemy z komunikacją zarówno poprzez dział PR jak i IR.

13. Jak wpłynie zaangażowanie się w budowę elektrowni węglowej Ostrołęka C przez Energe na plany Spółki do wypłaty dywidendy w 2020 roku i w latach następnych? Ostatnim rokiem, za który ENERGA wypłaciła dywidendę był 2016. Od tego czasu jak rozumiem spółka akumuluje środki na inwestycje, np. w Ostrołękę C, bo banki nie są (i raczej nie będą nadal skłonne) udzielić na nią kredytu. Zakładając, że przez okres budowy do 2023 roku spółka nie będzie wypłacać dywidendy, to trudno będzie utrzymać status Spółki dywidendowej, będąc wtedy 10 lat na giełdzie i mając jedynie 4 lata dzielenia się zyskiem z akcjonariuszami? Już nie wspominam o tym, że działalność operacyjna elektrowni może być wg analiz opłacalności Carbon Tracker czy

Instrat (2018) stale nierentowna, więc zysk z dystrybucji będzie musiał spłacać stratę na wytwarzaniu. Prosiłbym o odpowiedź na wszystkie poruszone tutaj wątki, a nie ich ignorowanie jak do tej pory.

Odpowiedź na pyt. 11-13: Polityka dywidendowa wynika jasno z długofalowej strategii rozwoju Spółki i jest zależna od zaawansowania procesów inwestycyjnych w całej Grupie. Intensyfikacja działań inwestycyjnych w najbliższych latach powoduje, że wypracowany zysk jest obecnie przeznaczany na kapitał zapasowy, co nie wyklucza wypłaty dywidendy w okresach przyszłych. Intensywny proces inwestycyjny (modernizacyjny i transformacyjny) dotyczy całego polskiego sektora energetycznego. Decyzję o wypłacie dywidendy podejmuje Walne Zgromadzenie.

Raportowanie niefinansowe

14. Jakie są ryzyka ESG grożące modelowi biznesowemu Energi?

Odpowiedź na pyt. 14: Zrównoważony rozwój i społeczna odpowiedzialność biznesu to dla Grupy ENERGA sposób na realizację misji, wizji i wartości oraz celów firmy. Przyjęty przez Zarząd ENERGA SA - Wieloletni Plan Inwestycji Strategicznych obliguje do spełnienia w wyniku realizowanych inwestycji aktualnie wymaganych i prognozowanych dla poszczególnych instalacji wymogów środowiskowych. Do zarządzania ładem korporacyjnym Grupa ENERGA jest zobowiązana przepisami giełdowymi. Spółka systematycznie minimalizuje ryzyka ESG. Więcej informacji na ten temat znajduje się w Raporcie CSR Grupy ENERGA pt. „Nasza odpowiedzialność 2018” dostępnym na stronie internetowej.

15. W jaki sposób model biznesowy i strategia Energi mogą mieć negatywny wpływ na: (1) wyzwania środowiskowe, (2) zmiany klimatu, (3) zasoby naturalne (w tym ekosystemy)?

Odpowiedź na pyt. 15: Priorytetem Strategii na rzecz zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu Grupy ENERGA jest „ciągłe dążenie do poprawy efektywności energetycznej, a także skuteczna dbałość o kwestie środowiskowe we wszystkich obszarach prowadzonej działalności, zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz troska o racjonalne wykorzystanie zasobów”. Strategiczne zarządzanie przedsiębiorstwem w sposób odpowiedzialny pozwala na osiągnięcie długofalowych korzyści.

16. W jaki sposób zrównoważony rozwój jest zintegrowany z działalnością zarządu i kierownictwa wyższego szczebla?

Odpowiedź na pyt. 16: Zadaniem Zarządu w zakresie zrównoważonego rozwoju jest m.in.:

- zaopiniowanie i przyjęcie Polityki środowiskowej Grupy ENERGA oraz Programu zarządzania środowiskowego i zarządzania energią w Grupie ENERGA
- określenie zasad finansowych na rzecz zrównoważonego rozwoju,
- uwzględnienie w Wieloletnim Planie Inwestycji Strategicznych efektów działalności środowiskowo-energetycznej,
- zapewnienie mechanizmów monitorowania realizacji celów środowiskowych i energetycznych w Grupie ENERGA
- dokonywanie przeglądu systemu zarządzania środowiskowo-energetycznego w Grupie ENERGA,

- publikacja Polityki środowiskowej GE, Deklaracji środowiskowej i Raportu Odpowiedzialnego Biznesu Grupy ENERGA.

17. Czy i w jaki sposób wynagrodzenie dla kierownictwa zależy od ich wyników w stosunku do kryteriów ESG?

Odpowiedź na pyt. 17: Wynagrodzenie to nie jest uzależnione od tych kryteriów.

18. Czy Energa wdrożyła rozwiązania w zakresie ładu korporacyjnego wspierające zrównoważony rozwój, np. powołała niezależną komisję ds. zrównoważonego rozwoju lub wpływu, która przekazuje opinie zarządowi?

Odpowiedź na pyt. 18: Wszystkie działania Grupy, w perspektywie ubiegłych lat, jak również planowane działania na najbliższe lata konsekwentnie dążą do umocnienia roli zrównoważonego rozwoju jako dominującej idei w pracach decyzyjnych, łączącej interesy środowiska z biznesem i oczekiwaniami społecznymi.

W Grupie ENERGA funkcjonuje model zintegrowanego systemu zarządzania środowiskowo-energetycznego, zgodny z wymaganiami normy ISO 14001 i ISO 50001, w ramach systemu ekzarządzania i audytu EMAS. W każdej spółce Grupy ENERGA funkcjonuje koordynator środowiskowy, współpracujący z wydziałami, biurami lub pracownikami na samodzielnych stanowiskach, realizującymi wymagania wynikające z zakresu „standardowych obowiązków środowiskowych”, takich jak zapewnienie i monitorowanie pozwoleń, bilansowanie emisji, sprawozdawczość wymagania prawnie, naliczanie opłat etc. Koordynację i doskonalenie wyniku energetycznego zapewniają powołane w spółkach komitety ds. energii. Zarządy Spółek uczestniczą corocznie w realizowanych przeglądach środowiskowych i energetycznych monitorując te procesy i zatwierdzając raporty z audytów.

19. Jeśli Emitent ma lub właśnie opracowuje strategię dot. zrównoważonego rozwoju: czy została dokonana niezależna ocena strategii i wyników firmy przez niezależny podmiot trzeci w zakresie zrównoważonego rozwoju pod kątem stopnia skuteczności?

Odpowiedź na pyt. 19: Zgodnie ze Strategią na rzecz zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu Grupa ENERGA zobowiązała się do bezwzględnego i ciągłego spełniania wszystkich niezbędnych wymagań dotyczących środowiska wynikających nie tylko z przepisów prawnych, zezwoleń, ale także z obowiązującego prawa krajowego i wspólnotowego z zakresu ochrony środowiska, oraz zapisów innych dziedzin prawa (prawa administracyjnego, prawa cywilnego, prawa finansowego itp.), prawa miejscowego (planów zagospodarowania przestrzennego, istniejących obszarów ochrony ekosystemów, stref ochronnych, programów ochrony przed hałasem itp.), indywidualnych decyzji administracyjnych (np. uzyskanych pozwoleń), umów cywilno-prawnych z innymi podmiotami (m.in. umów z podmiotami uprawnionymi do odbioru odpadów). Grupa ENERGA spełnia najwyższe wymagania ochrony środowiska i od 2016 roku należy do prestiżowego rejestru organizacji objętych systemem EMAS (ang. Eco Management and Audit Scheme). System ekzarządzania i audytu EMAS jest elitarnym systemem wiarygodnego raportowania środowiskowego, promowanym przez Komisję Europejską.

Funkcjonowanie Grupy ENERGA jest systematycznie sprawdzane przez niezależnych, zewnętrznych audytorów środowiskowych, posiadających akredytację Polskiego Centrum Akredytacji w zakresie EMAS. Zadaniem tych weryfikatorów jest także potwierdzenie prawdziwości danych publikowanych w deklaracji środowiskowej Grupy ENERGA – głównym dokumencie opracowywanym w ramach EMAS. Weryfikacja służy zapewnieniu, że wdrożony przez organizację system zarządzania środowiskowego funkcjonuje efektywnie. Dodatkowo, na poziomie Ministerstwa Środowiska - Generalny Dyrektor

Ochrony Środowiska, przeprowadza cyklicznie ocenę czy Grupa ENERGA jako organizacja zarejestrowana w EMAS przestrzega wymogów prawa ochrony środowiska oraz czy w deklaracjach środowiskowych przygotowanych przez GE są informacje rzetelne i adekwatne do rzeczywistego oddziaływania organizacji na środowisko. Dokonuje tego poprzez przeprowadzanie procedury opiniowania spełniania wymogów prawnych przez GE (korespondencja z inspekcją ochrony środowiska, urzędem marszałkowskim, urzędem miasta, sanepidem itp.) w ramach procedury utrzymania i odnawiania rejestracji.

20. Czy w obecnej Strategii Energi lub jej aktualizacji uwzględniono lub zostaną uwzględnione Science Based Targets albo podobne rekomendacje? Czy ENERGA wyznaczyła cele klimatyczne związane z międzynarodowymi celami opartymi o Paris Pledges?

21. Jak ENERGA SAprzeciwdziała zmianom klimatu? Jaki jest wpływ wykorzystania usług zapewnianych przez Energe na te zmiany? Jakie są ryzyka z tym związane w łańcuchu dostaw?

Odpowiedź na pyt. 20-21: Aktualnie obowiązująca Strategia Grupy ENERGA obejmuje lata 2016-2025, natomiast w sposób ciągły monitorujemy zmiany otoczenia rynkowo-regulacyjnego pod kątem ewentualnej aktualizacji, w tym w zakresie wyzwań związanych ze zmianami klimatycznymi na ziemi. W swojej Strategii zakładamy rozwój m.in. niskoemisyjnych jednostek wytwórczych. ENERGA SA wspiera rozwój usług DSR, które przyczyniają się do poprawy efektywności zużycia energii elektrycznej w Polsce, szczególnie w okresach szczytowego zapotrzebowania. Usługi opierają się m.in. na agregacji rozproszonych instalacji OZE oraz ciągłej poprawie świadomości odbiorców i prosumentów energii elektrycznej a także licznych przedsiębiorców. Jedną ze spółek Grupy – Enspiron sp. z o.o., jest liderem w zakresie rozwoju usług tego typu oferowanych na polskim rynku

22. Jakie są efekty ryzyk i szans związanych ze zmianą klimatu i jak wpływają one na działalność i strategię organizacji oraz na planowanie finansowe? Czy są one podzielone na krótkoterminowe, średnio i długoterminowe - jakie są rozróżnienia?

23. Jaka jest strategia Energi dotycząca zarządzania tymi ryzykami i wpływami?

24. Jakie scenariusze związane z klimatem ENERGA SA wykorzystywała do planowania strategii i planowania finansowego? Czy uwzględniają one scenariusze 1,5°C i 2°C (lub więcej) globalnego ocieplenia?

Odpowiedź na pyt. 22-24: Kierunek wdrażania polityki klimatycznej wyznacza „Polityka środowiskowa Grupy ENERGA”. Narzędziem realizacji tej Polityki jest „Program zarządzania środowiskowego Grupy ENERGA”, który wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz pozwala systematycznie osiągać nie tylko niezbędne, ale coraz lepsze efekty działalności środowiskowej, dotyczące także polityki klimatycznej. Grupa ENERGA co roku składa do niezależnej organizacji Carbon Disclosure Project, raport o emisjach gazów cieplarnianych powstałych w wyniku prowadzonej działalności. Raportowanie pozwala na porównanie wyników działań różnych spółek sektora energetycznego w zakresie redukcji gazów cieplarnianych i coroczne zmniejszanie tej emisji. Przykładowo w 2018 roku Spółki Grupy Energa wyemitowały około 2,67 mln ton ekwiwalentu CO₂, czyli około 11 tys. ton mniej niż w roku 2017. Więcej na temat polityki środowiskowej, uwzględniającej ochronę klimatu można przeczytać w „Deklaracji środowiskowej Grupy ENERGA” dostępnej na stronie internetowej.

25. Jaki jest procent materiałów wykorzystywanych przez Energe lub dostawców Energi z obszarów o dużym obciążeniu wodnym? Jakie są ryzyka dla lokalnego water stress związane z działalnością Enei?

26. Jakie fizyczne ryzyka widzi Emitent w związku z narażeniem na negatywne konsekwencje

bezpośrednio spowodowane zmianami klimatu, np. niedobór wody do chłodzenia aktywów wytwórczych lub pogorszenie wskaźników SAIDI i SAIFI przez rosnącą częstotliwość anomalii pogodowych?

Odpowiedź na pyt. 25-26: Działalność Grupy ENERGA, zarówno w obszarze wytwarzania energii, jak i w zakresie działalności dystrybucyjnej jest powiązana z uwarunkowaniami atmosferycznymi. Zmienność dobowego poboru wód (tj. przepływu przez turbiny) w poszczególnych elektrowniach wodnych zależy przede wszystkim od lokalnych warunków hydrologicznych. Na zmiany dopływu rzecznej wpływają głównie czynniki naturalne, tj. opady atmosferyczne, poziom wód gruntowych, roztopy pokrywy śnieżnej, wegetacja roślin. Nie bez znaczenia dla zmienności przepływu jest wpływ gospodarczej działalności człowieka, np. likwidacja naturalnych miejsc retencji wody opadowej, budowa wielkopowierzchniowych placów i terenów utwardzonych, prace melioracyjne. Zmiany naturalne i antropogeniczne wzajemnie na siebie oddziałują, co utrudnia, a niekiedy wręcz uniemożliwia określenie ich wielkości w stosunku do ogółu zmian, szczególnie wobec intensyfikacji gwałtownych zjawisk atmosferycznych, głównie nawałnych deszczy. W 2018 r. najistotniejsze działania w obszarze zmniejszania zużycia wody podjęto w spółce ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA, gdzie część wody pobranej i zużytej była ponownie wykorzystywana do innych celów w instalacji, tj. do uzupełnienia strat w zamkniętym obiegu hydro-odpopielania. Ograniczenie ilości pobranej wody podziemnej jest również realizowane przez ponowne wykorzystanie wody powierzchniowej, po odpowiednim jej uzdatnieniu w procesie technologicznym. Część pary jest wykorzystywana przy produkcji wody do uzupełnienia obiegów wodno-parowych (do podgrzewania wody surowej do reaktora, do ogrzewania pomieszczeń itp.). Na potrzeby zapewnienia odpowiedniego stanu wody na rzece Narwi na potrzeby chłodzenia Elektrowni Ostrołęka B wybudowano nowatorski jaz buklakowy. Zjawiska atmosferyczne wpływają na wartość wskaźników SAIDI i SAIFI w ramach działalności dystrybucyjnej Grupy. Prowadzone są działania w zakresie m.in. skablowania linii napowietrznych na obszarach leśnych, co powinno ograniczyć wpływ zjawisk katastrofalnych na jakość świadczonych usług dystrybucyjnych.

27. Jakie jest zużycie ziemi przez Energe (rozumianej jako zasób naturalny)?

28. Co do polityki nabywania gruntów pod nowe inwestycje: czy ENERGA SA uważa to za istotne prawo człowieka? Jaka jest polityka Energi w tym zakresie i jakie ryzyka dostrzega? Prosimy wskazać wszystkie projekty, w które ENERGA SA jest bezpośrednio zaangażowana pośrednio, a które wymagają znacznego nabycia gruntów wraz z listą społeczności potencjalnie dotkniętych projektami firmy. Prosimy również o opisanie polityki zakupu ziemi pod nową inwestycję w Ostrołęce.

29. Jakie są konkretne zagrożenia dla tradycyjnych / zwyczajowych praw do gruntów związanych z projektami firmy lub relacjami biznesowymi i ich zarządzaniem?

Odpowiedź na pyt. 27-29: Zgodnie z art.428 § 1 K.s.h., akcjonariusz podczas WZA może żądać udzielenia informacji „dotyczących Spółki, jeżeli jest to uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad”. W naszej ocenie powyższe pytania nie spełniają wskazanego wymogu.

30. Konflikty z lokalnymi społecznościami: prosimy o wskazanie konkretnych sytuacji i określenie, czy uruchomiono mechanizm odszkodowawczy dla poszkodowanych działaniami Energi?

Odpowiedź na pyt. 30: Spółka w zrównoważony sposób realizuje cele akcjonariuszy, klientów, pracowników i otoczenia, w oparciu o nowoczesną infrastrukturę oraz dopasowaną do potrzeb ofertę i obsługę, przy poszanowaniu środowiska i zgodnie z zasadami odpowiedzialności społecznej.

31. W przypadku nabywania ziem - czy została wyrażona wcześniejsza, nieprzymuszona i świadoma zgoda wszystkich społeczności, których to dotyczy?

Odpowiedź na pyt. 31: Wszystkie działania podejmowane przez Grupę ENERGA w tym zakresie odbywają się z poszanowaniem prawa. Zarządzanie oparte na założeniach etycznych oraz zobowiązaniu do transparentności i otwartości na dialog jest płaszczyzną łączącą wszystkie obszary biznesowe naszej firmy.

32. Jakie są ryzyka związane z bioróżnorodnością? Czy Energa dąży do stosowania się do postanowień Konwencji o różnorodności biologicznej?

Odpowiedź na pyt. 32: Grupa ENERGA spełnia najwyższe wymogi ochrony środowiska i od 2016 roku należy do prestiżowego rejestru organizacji objętych systemem EMAS czyli elitarnym i dobrowolnym systemem wiarygodnego raportowania środowiskowego, promowanym przez Komisję Europejską.

33. Jaka jest polityka, ryzyka i przeciwdziałanie dokonywanej przez Energe konwersji siedlisk, krajobrazu lub funkcji środowiskowych? Czy ENERGA konsultuje się z lokalnymi interesariuszami? Jakie w tym zakresie Energa nakłada zobowiązania na partnerów biznesowych w łańcuchu dostaw?

Odpowiedź na pyt. 33: Polityka środowiskowa opracowana przez Zarząd ENERGA SA obowiązuje wszystkie Spółki Grupy i w sposób formalny wytycza ogólne zamiary i pożądane kierunki działania Spółek w odniesieniu do efektów ich działalności środowiskowej, w powiązaniu z wynikiem energetycznym. Do osiągnięcia tego celu prowadzić mają działania organizacyjne i inwestycyjne, a w szczególności, w zakresie działalności wytwórczej: modernizacje urządzeń w celu poprawy sprawności wytwarzania i efektywności energetycznej, racjonalne wykorzystanie OZE (farmy wiatrowe, fotowoltaika, biomasa, energetyka wodna) i źródeł niskoemisyjnych (bloki gazowo-parowe), racjonalne wykorzystanie zasobów energetycznych, w tym także, w ramach przedsięwzięć celu publicznego zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i przeciwdziałania zagrożeniom klęsk żywiołowych (m.in. budowa zapory i elektrowni na Wiśle), ograniczanie strat przesyłu ciepła.

Polityka środowiskowa GE wymaga ustawicznych konsultacji i uzgodnień z lokalnymi interesariuszami. Spółka dba o zachowanie odpowiednich proporcji między działalnością operacyjną, etyką, ochroną środowiska i potrzebami wszystkich interesariuszy – akcjonariuszy, klientów, pracowników i społeczności.

Aspekty środowiskowe podzielone w trzech obszarach (emisje, zużycie zasobów, interakcje ze środowiskiem) identyfikowane są zarówno w odniesieniu do procesów spółek Grupy, jak i wobec działań dostawców i kooperatorów, które Grupa może kontrolować lub mieć na nie przynajmniej częściowy wpływ. Analiza ta, w ujęciu perspektywy cyklu życia produktu i usługi, obejmuje w szczególności nabywanie surowców energetycznych (węgiel, biomasa), ich transport, zakupy, a także projektowanie dotyczącej nowej i modernizowanej infrastruktury wytwórczej i dystrybucyjnej.

Polityka personalna względem managerów wyższego i średniego szczebla

34. W artykule portalu eostroleka.pl, który informuje, że “ (...) Dotychczas w różnych spółkach należących do Grupy ENERGA pracę znaleźli m.in. Ewa Waszkiewicz-Sznyter (była skarbnik), Robert Juchniewicz (były dyrektor MZOSTiIT), Bogdan Piątkowski (były dyrektor OCK), Dariusz Olkowski (były prezes OPWiK).” Czy Emitent widzi ryzyka związane z brakiem kompetencji zarządczych i brakiem znajomości rynku energii lub wielomiliardowych procesów

inwestycyjnych przez nowo zatrudnione w koncernie osoby, w tym w szczególności w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.?

35. Czy podczas rekrutacji tych lub innych pracowników Emitent uwzględni przeszłe lub obecne zaangażowanie tychże pracowników w partiach politycznych?

36. Czy w związku z tym Emitent uwzględni ryzyko opóźnień lub skutkujących karami finansowymi błędów powstałych w wyniku braku kompetencji branżowych przez kluczowych pracowników Spółki celowej przy realizacji inwestycji w nową elektrownię?

37. Jakimi kryteriami kierowały się władze zarządu Emitenta zatrudniając na stanowisku członka zarządu Spółki celowej Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Janusza Kotowskiego, byłego prezydenta miasta Ostrołęka? Czy w związku z pełnioną niegdyś funkcją i nadal ponoszoną odpowiedzialnością funkcją Emitent nie obawia się zaistnienia konfliktu interesów?

38. Jakimi kryteriami kierowały się władze zarządu Emitenta zatrudniając na stanowisku dyrektora biura zarządu Spółki Elektrownie Ostrołęka Grzegorza Makowieckiego, byłego wicedyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, prezesa Ostrołęckiego TBS i członka komitetu odpowiedzialnego za koordynację kampanii wyborczej PiS?

39. Jakimi kryteriami kierowały się władze zarządu Emitenta zatrudniając następujące osoby:
- Ewa Waszkiewicz-Sznyter - była skarbnik miasta Ostrołęka, zatrudniona w Energa Wytwarzanie,
- Robert Juchniewicz - były dyrektor MZOSTiIT, prominentny działacz lokalnych struktur Prawa i Sprawiedliwości i były szef biura poselskiego posła Arkadiusza Czartoryskiego, obecnie kierownik do spraw zaopatrzenia w ENERGA Serwis Ostrołęka,
- Bogdan Piątkowski - były dyrektor OCK, obecnie specjalista ds. komunikacji Spółki celowej Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.

40. Czy nadal pracownikiem koncernu pozostaje były prezes zarządu Spółki celowej Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Pan Edward Siurnicki? Czy Emitent bierze pod uwagę ryzyka związane z toczącymi się postępowaniami względem firm powiązanych z b. prezesem Spółki celowej dot. zakupów węgla do Elektrowni Ostrołęka B oraz procesów remontowych w niej przeprowadzanych w poprzednich latach?

41. Jakie kryteria poza ekonomiczno-finansowymi decydują przy wyborze sposobu zatrudnienia członków zarządu spółek zależnych Emitenta? Czy prawdą jest, że członkowie zarządu spółek podległych oprócz umów etatowych (objętych kodeksem pracy) lub umowami B2B i kontraktami managerskimi świadczą dodatkowe usługi na rzecz tych samych lub powiązanych spółek usługi doradztwa rynkowego, w zakresie marketingu albo nauki języków obcych?

Odpowiedź na pyt. 34-41: Spółka nie zidentyfikowała luk kompetencyjnych u nowo zatrudnianych w koncernie osób, w tym w szczególności w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Zgodnie z Polityką Personalną obowiązującą w Grupie ENERGA, w wyniku analizy potrzeb kadrowych, Spółki pozyskują możliwie najlepszych pracowników w oparciu o kryteria odpowiadające wymaganiom stanowiskowym, wynikającym z założonych celów wewnętrznych każdej ze spółek. Jednocześnie wszystkie działania podejmowane w ramach rekrutacji i doboru pracowników są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Kandydaci w ramach rekrutacji są traktowani równo bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną. Rekrutacje przeprowadzana jest w zgodzie z najlepszymi praktykami w zakresie budowania wizerunku Spółki jako pracodawcy.

Pytanie dodatkowe zadane podczas ZWZ: Jak Zarząd ENERGA SA argumentuje, że przeznaczenie całości zysku za 2018 rok na kapitał zapasowy Spółki przyniesie większą wartość dla akcjonariuszy ENERGA SA niż wypłata dywidendy?

Odpowiedź: Zgodnie z obowiązującą strategią Grupy ENERGA, w okresie realizacji programu inwestycyjnego Zarząd zarekomendował Radzie Nadzorczej powstrzymanie się od wypłaty dywidendy. Program inwestycyjny Grupy ENERGA nakierowany jest na budowę wartości Spółki ENERGA SA w długim okresie, a powrót do wypłaty dywidendy nastąpi tak szybko, jak tylko będzie to możliwe.